

نگاه درون

جزایر مصر و تحولات خاورمیانه

● **محمدعلی عسکری**: این روزها اعطای دو جزیره مصری به عربستان سعودی، سروصدای زیادی به‌پا کرده است. اینکه این جزایر دارای چه سابقه تاریخی بوده و مالکیت اصلی‌شان به کدام‌یک از طرفین تعلق دارد، بحث ما نیست. همچنین اینکه اعطای این جزایر که در سفر «ملک‌سلمان» به مصر صورت گرفت، چه بازتاب‌هایی در داخل و خارج مصر داشته و یا بعد از این خواهد داشت، نیز شاید چندان ارتباطی به ما نداشته باشد. اما اینکه هدف از این دادوستد چیست و چه ارتباطی با تحولات کلی منطقه خاورمیانه پیدا می‌کند، می‌تواند برای ما هم اهمیت داشته باشد. برای اینکه موضوع بهتر روشن شود به خلاصه این گزارش رابوئیز توجه کنید:

«اسرائیل در واکنش به تحویل دو جزیره «تیران» و «صنافیر» از سوی مصر به عربستان، می‌گوید این اتفاق با معاهده ترسیم مرزهای آبی بین مصر و عربستان منافاتی ندارد. دو عضو پارلمان اسرائیل دراین‌باره ابراز امیدواری کردند چنین توافقی به معنای نزدیکی بیشتر اسرائیل با عربستان نیز خواهد بود، زیرا عربستان تاکنون مانند مصر معاهده صلح با اسرائیل را امضا نکرده است. از سوی دیگر، روزنامه اسرائیلی «هآرتص» در قول «بنیامین نتانیاهو»، نخست‌وزیر اسرائیل، نوشت پیش از امضای توافق بین مصر و عربستان، این موضوع به اطلاع اسرائیل رسانده شده بود و اسرائیل با آن مخالفتی نداشت، زیرا تهدیدی را متوجه ما نمی‌کند. رئیس کمیته امور خارجی و دفاع اسرائیل در پارلمان نیز در گفت‌وگو با رادیو «ارتش اسرائیل» گفت این توافقی است که به ما مربوط می‌شود اما آسیبی را متوجه ما نمی‌کند، زیرا سعودی‌ها به آزادی کشتی‌رانی در خلیج «عقابه» طبق موازین بین‌المللی متعهد هستند. وقتی کسانی در اسرائیل گفتند چنین توافقی می‌تواند راه را برای ورود گروه‌های افراط‌گرا به شبه‌جزیره سینا هموار کند و این می‌تواند خطری برای اسرائیل باشد، او جواب داد: «این نگرانی توهمی بیش نیست زیرا الان اتحادیه عرب به‌دنبال مشارکت‌دادن اسرائیل در جمع خود است، کشورهای عرب برای دشمنی با ایران و حزب‌الله لبنان، خود را در کنار اسرائیل احساس می‌کنند» .

سفر ملک سلیمان، پادشاه عربستان، به مصر و بعد ترکیه بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت. در این میان اگر کسی نیم‌نگاهی به این بازتاب‌ها کرده باشد، درمی‌یابد خلاف خبرهای فکاهه‌ای که هر روز رسانه‌های ما از ملک سلیمان منتشر و تقریباً او را به عنوان فردی مجنون و روبه‌موت به تصویر می‌کشند، او به‌شدت فعال بوده و مشغول کارهای اساسی در سطح منطقه است؛ به گونه‌ای که به‌قدرت‌رسیدنش در ریاض در مدت کمتر از یک‌سال‌ونیم گذشته از می‌توان سراغز دوران تازه‌ای در نقش و عملکرد این پادشاهی محافظه‌کار و به‌شدت سنتی دانست. عربستان امروز دیگر آن عربستان گذشته نیست و اگر این تحرک تازه را به‌ویژه از «دشمنی با ایران» به دست نیاورده باشد، بخش مهمی از آن را باید زاینده همین «دشمنی» دانست، روندی که نه‌تنها به عربستان، بلکه به بقیه کشورهای عرب نیز فرصت داد تا دیگر نه در پرده، بلکه به صورتی آشکار از همسکاری با اسرائیل بگویند، برایش «دفتر» تأسیس کرده و جابه‌جا «رایزی‌های مستقیم و دوجانبه» داشته باشند. نتیجه اینکه اگر روزگاری ایران تلاش می‌کرد در نبرد با رژیم صهیونیستی کشورهای عرب را با خود همراه کند، امروزه ورق کاملاً برگشته و این کشورهای عرب به سرکردگی عربستان هستند که اسرائیل را در «دشمنی خود با ایران» همراه کرده‌اند. درحال‌حاضر عربستان می‌کوشد از همه ظرفیت‌های نظامی، سیاسی و مذهبی خود علیه ایران استفاده کند. این تلاش‌ها از جنگ در یمن گرفته تا فشارهای وارده بر حزب‌الله در لبنان تا تبانی با اسرائیل، توافقاتی دوجانبه و کلان با مصر و ترکیه و حتی مذاکرات مخفی با حوثی‌ها در یمن امتداد دارد و اگر ابعاد همه آنها به‌خط شود میزان گسترده‌ی، سرعت و عمق یک خطر عظیم را آشکار می‌کند؛ خطری که از همان شکاف‌های اولیه در بین کشورهای مسلمان به‌ویژه ایران و عربستان در دولت قبل شروع شد و سر از «جنگ سرد» بین عربستان و ایران درآورد و در شش سال گذشته به‌سرعت منطقه خاورمیانه را تحت‌الشعاع خود قرار داده و درنهایت نیز می‌رود تا منطقه را از نو برمیباری مدل جدیدی بازسازی کند. این مدل جدید اما چگونه است؟ کسی نمی‌داند. باید سال‌های دیگر صبر کرد تا خود را نشان دهد.

تا اینجا کار می‌توان گفت عربستان برای دشمنی با ایران سه بلوک سیاسی –امنیتی تدارک دیده است: یکی شامل مصر،اردن، فلسطین و حتی اسرائیل و درعین‌حال بخش‌هایی از سوریه و لبنان می‌شود و دیگری کشورهای حوزه خلیج‌فارس از قطر گرفته تا کویت و امارات و بحرین را دربر می‌گیرد و سوم، ترکیه و پاکستان را به عنوان دو بازوی خارج از شبه‌جزیره. این درحالی است که کشورهای عرب به رهبری سعودی‌ها می‌کوشند تا این بلوک‌بندی را به سطح جهانی نیز کشانده و حتی «ناتو» را هم وارد مقابله مستقیم با به گفته خودشان، «خطر ایران» کنند.

«باراک اوباما»، رئیس جمهوری ایالات متحده سه روز دیگر عازم ریاض، پایتخت عربستان سعودی خواهد شد و احتمالاً همچون همیشه «ملک سللمان» و دیگر مقامات سعودی از او استقبال گرمی خواهند کرد. اما این به آن معنا نیست که نتوان حتی از چند فرسخی نیز شتاب روزافزون روابط این دو متحد دیرین را در سراسیمی سقوط ندید و احساس نکرد.

اگر توافق هسته‌ای با ایران و همچنین تحولات نظامی جاری در خاورمیانه به اندازه کافی تنش جاری بین ایالات متحده و عربستان سعودی را برجسته نکرده، تهدیدات اخیر طرف سعودی مبنی بر فروش صدها میلیارد دلار از دارایی‌های خود در آمریکا بدون‌شک توانایی انجام چنین کاری را دارد. روزنامه «نیویورک‌تایمز» گزارش داده است «عادل الجبیر»، وزیر خارجه عربستان در جریان سفر ماه گذشته خود به واشنگتن، حامل این پیام تهدیدآمیز از سوی پادشاه عربستان بوده که در صورت رای مثبت کنگره به لایحه‌ای که امکان محاکمه قضائی مقامات سعودی درباره نقش احتمالی آنان در حملات ترویستی ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ را برای دادگاه‌های آمریکایی فراهم می‌آورد، خاندان سعود ناگزیر از آن خواهد شد تا در اقدامی تلافی‌جویانه، قریب به ۷۵۰ میلیارد دلار از دارایی‌های خود در ایالات متحده، اعم از اوراق بهادار خزانه را به فروش رسانند؛ اقدامی که دست‌کاخ سفید را از اتخاذ هرگونه تدبیری برای مسدودسازی دارایی‌های سعودی در صورت اثبات نقش آن کشور در حملات مکرر ۱۵ سال پیش، کوتاه می‌کند.

دراین‌میان، بنا بر ادعای بعضی مقامات دولتی و مشاوران کنگره، دولت «باراک اوباما» از هفته‌ها پیش با کنگره جمهوری‌خواه به مذاکره نشسته تا بلکه

انتقاد از ناتو

دونالد ترامپ، کاندیدای ریاست جمهوری جمهوری‌خواهان آمریکا، در یک تجمع انتخاباتی در مرکز ایالت «کانتیکت»، بار دیگر ائتلاف نظامی ناتو را «منسوخ» خواند. او گفت: ناتو یک ائتلاف منسوخ است و آمریکا بیش از حد برای حفظ این ائتلاف پول می‌پردازد.
(اسپوتنیک)

کشمکش‌های سیاسی در عراق ادامه دارد

نمایندگان همچنان در تحصن

با ادامه کشمکش‌های سیاسی در عراق، از پارلمان خبر می‌رسد که تحصن در مقر نهاد قانون‌گذاری این کشور همچنان ادامه دارد و ریاست پارلمان به دلیل آنچه که «شرایط نامناسب امنیتی» خوانده، جلسه امروز را به وقت دیگری موکول کرده است. به گزارش ایسنا به نقل از شبکه اسکای‌نیوز عربی، نمایندگان که در پارلمان تحصن کرده‌اند پیش‌تر اعلام کرده بودند که نشست روز گذشته پارلمان عراق برای تعیین رئیس و اعضای هیات‌رئیس جدید پارلمان برگزار می‌شود.
جعبی از نمایندگان عراقی که در مقر پارلمان تحصن کرده‌اند، روز پنجشنبه رئیس و اعضای هیات‌رئیس‌ه را برکنار کردند و تعیین هیات‌رئیس‌ه جدید را به نشست امروز موکول کردند؛ اقدامی که با انتقاد سلیم جبوری، رئیس پارلمان عراق و جریان‌های سیاسی سنی روبه‌رو شد.
شنبه همچنین براساس «دستورالعمل عادی پارلمان عراق، قرار بود جلسه‌ای با ریاست «سلیم الجبوری» برای بررسی کابینه پیشنهادی «حیدر العبادی»، نخست‌وزیر عراق، برگزار شود که با قدرت کناره‌گیری کند.

جهان

ریاض، واشنگتن را به فروش دارایی‌های میلیارد دلاری اش در آمریکا تهدید کرد

تاوان دوجانبه ترور

عباس

مانع از تصویب لایحه مذکور شود؛ مذاکراتی که منشأ تنش‌های جدی بین قانون‌گذاران آمریکایی و مقامات وزارت خارجه و دفاع آمریکا بوده است. کاخ سفید و پنتاگون در شرایطی به سناتورها هشدار داده‌اند که هرگونه اقدامی برای تصویب این لایحه، پیامدهای دیپلماتیک و اقتصادی دامنه‌داری به همراه خواهد داشت که بسیاری از ناظران و کارشناسان اقتصادی به تهدید سعودی‌ها با دیده تردید می‌نگرند.

«ادوین ترومن»، پژوهشگر مؤسسه اقتصاد بین‌الملل «پترسون»، یکی از این کارشناسان است که عمل به چنین تهدیدی را بسیار دشوار و موجب تضعیف هرچه‌بیشتر اقتصاد خاندان سعود می‌داند. او در گفت‌وگو با نیویورک‌تایمز، ضمن توالی‌خواندن به تهدید سعودی‌ها با دیده تردید می‌نگرند. «ادوین ترومن»، پژوهشگر مؤسسه اقتصاد بین‌الملل «پترسون»، یکی از این کارشناسان است که عمل به چنین تهدیدی را بسیار دشوار و موجب تضعیف هرچه‌بیشتر اقتصاد خاندان سعود می‌داند. او در گفت‌وگو با نیویورک‌تایمز، ضمن توالی‌خواندن به تهدید سعودی‌ها، فروش صدها میلیارد دلار دارایی آمریکایی عربستان را از لحاظ فنی بسیار دشوار دانسته و خاطرنشان کرده حتی در صورت تحقق چنین امری، بازار جهانی دچار چنان نوسانات

عذرخواهی بوتین

ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه، بابت اینکه گفته بود رسانه آلمانی منتشرکننده «اسناد پاناما» در مالکیت بانکی آمریکایی است، پوزش خواسته است. «دیمیتری پسکوف»، سخنگوی کرملین، گفت این اشتباه در جریان آماده‌کردن یادداشت‌های خبری برای او رخ داده است.
(بی‌بی‌سی)

همدردی باپناه‌جویان

پاپ فرانسیس، رهبر کاتولیک‌های جهان، برای نشان‌دادن حمایت خود از پناه‌جویانی که درصدد رسیدن به اروپا هستند، وارد جزیره «لسبوس» در یونان شد. پاپ از یکی از اردوگاه‌های پناه‌جویان که محل اسکان بیش از سه‌هزار پناه‌جو است، دیدار کرد.
(رویتزر)

طرح سازمان ملل برای حفظ اسد

تشکیل دولت با حضور ۳ معاون مخالف

این در حالی است که دی میستورا روز جمعه با هیات دولت سوریه در ژنو دیدار کرد و پس از آن مذاکراتی با مخالفان سوری داشت. در نشست دی میستورا با هیات دمشق، مسئولان سوری شرکت‌کننده در مذاکرات تغییراتی در طرح پیشین سازمان ملل به‌وجود آوردند و گفتند که با این تغییرات می‌توانند پیشنهاداتی که مطرح‌شده را بپذیرند.

«بشار جعفری»، رئیس هیات سوریه در ژنو، با مثبت‌خواندن مذاکراتش با دی میستورا گفت: ما با دی میستورا درباره سندی صحبت کردیم که در پایان دور قبلی مذاکرات ارائه شده بود. ما اصلاحاتی را درباره آن انجام دادیم و از او خواستیم به بررسی آن پرداخته و آن را به طرف‌های دیگر ارائه کند. دمشق همواره بر حل سیاسی بحران سوریه بدون پیش‌شرط و پایبندی به مذاکرات سوری – سوری تأکید کرده است. مذاکرات کنونی سوریه چهارشنبه گذشته هم‌زمان با برگزاری انتخابات پارلمانی در این کشور آغاز شد.

● برخی از رانندگان آژانس‌هایی که به نمایندگان پارلمان اروپا خدمت می‌کردند، از طرفداران گروه تروریستی «داعش» بودند و تاکنون دو نفر از این رانندگان اخراج شده‌اند. اشیگل آتلان به نقل از چند نماینده مجلس اروپا، از پیداشدن بروشورها و سی‌دی‌های تبلیغاتی گروه «داعش» نزد دو راننده‌ای که در خدمت نمایندگان پارلمان اروپا بودند، خبر می‌دهد. این دو راننده اغلب با خودروهای آژانس خود، نمایندگان پارلمان اروپا را در بروکسل و استراسبورگ به محل کار و دیدارهای آنها می‌بردند. اداره پلیس مرکزی بلژیک، تحقیقات در این زمینه را آغاز کرده است.

حاضر به ارائه اطلاعات محمد القاذی یکی از مهره‌های کلیدی داعش نشد، کسی‌که بنا بر ادعاها هماهنگ‌کننده حملات ماه نوامبر پاریس و یکی از برنامه‌ریزان حملات بروکسل بود. **موارد مثبت**

متأسفانه نمونه‌های مثبت همکاری‌های اطلاعاتی که به بلژیک رسید هم نادیده گرفته شد. ترکیه گفته بود «ابراهیم ال‌بکراوی» – یکی از دو بمب‌گذار انتحاری فرودگاه بروکسل– را بازداشت و سپس اخراج کرده بود، امری که نشان می‌دهد مقامات بلژیکی هشدار جولای ۲۰۱۵ درباره «تروریست‌های خارجی» را نادیده گرفته بودند. در تأیید اطلاعات ترکیه، «اف‌بی‌آی» به شش روز پیش از حملات بروکسل، دراین‌باره به هلند هشدار داده بود که این اطلاعات را هلند به بلژیک منتقل کرده بود. یکی از کشورهایی که برای مبارزه با تروریسم از متخصصان مراکشی استفاده می‌کند، اسپانیا است. در واقع این همکاری به اندازه‌ای برپار است که باید ال‌گویی برای دیگران باشد، به‌ویژه در داخل اروپا. تبادل منظم اطلاعات بین دو کشور به ازین‌بردن بسیاری از هسته‌های تروریستی مرتبط با داعش یا القاعده در این کشور منجر شده است. درحال‌حاضر اسپانیا در میان کشورهای غربی یکی از کشورهایی است که به‌تازگی تعداد زیادی جهادی را دستگیر کرده. اعتماد بین دو سرویس اطلاعاتی به‌حدی است که افسران مبارزه با تروریسم مراکش در دسامبر ۲۰۱۵ عملیات مشترکی را برای ازین‌بردن یک گروه مهم تروریستی در بارسلونا انجام دادند، همان گروهی که بنا به گزارش‌ها در حال برنامه‌ریزی برای عملیاتی مانند حملات پاریس در اسپانیا بوده است.

رویداد

انتشار فهرست اموال پوتین

● «ولادیمیر پوتین»، رئیس جمهوری روسیه در سال ۲۰۱۵، ۱۳۴ هزار دلار درآمد کسب کرده که این مبلغ نسبت به سال ۲۰۱۴، ۱۸هزارو ۶۰۰ دلار بیشتر بوده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، براساس این اظهارنامه، پوتین همچنان مالک یک آپارتمان ۷۷ مترمربعی، سه خودرو متعلق به دوران اتحاد جماهیر شوروی سابق و یک کاروان متصل به خودرو است. پیش از این در خبرها آمده بود نزدیکان پوتین و از همه مهم‌تر «سرگئی رولدوگین»، نوازنده روس، دو میلیارد دلار در بانک‌ها و شرکت‌های صوری خارج از کشور مخفی کرده‌اند.

درخواست کنگره آمریکا برای وتوی قطع‌نامه‌های ضداسرائیلی

● اکثریت نمایندگان آمریکا با امضای نامه‌ای از «باراک اوباما»، رئیس جمهوری این کشور، خواستند هرگونه قطع‌نامه‌ای را که در شورای امنیت علیه اسرائیل و شهرک‌سازی‌های این رژیم صادر می‌شود، وتو کند. به گزارش ایسنا به نقل از العهد، ۹۰ درصد از نمایندگان دموکرات این حمله از سوی دولت سعودی، در کلیت آن با مقامات ارشد آن کشور در دست ندارد. برخی منتقدان البته واژه‌های به‌کارگرفته‌شده در گزارش کمیسیون تحقیقات را نشانی بر این احتمال می‌دانند که ممکن است بخشی از دولت سعودی یا برخی مقامات پایین‌رتبه‌تر دولتی در حملات دست داشته‌اند؛ به‌خصوص که گفته می‌شود بخشی ۲۸صفحه‌ای از گزارش نهایی تحقیقات کنگره در سال ۲۰۰۲ که البته تاکنون در اختیار عموم قرار نگرفته، از مدارکی سخن به میان آورده که نشان از نقش هرچند محدود برخی مقامات سعودی ساکن در ایالات متحده در بزرگ‌ترین حمله تروریستی تاریخ مدرن به خاک آن کشور داشته‌اند.

ورود یک حزب اسلامی به انتخابات فرانسه

● مقام ارشد یک حزب اسلامی متعلق به ترک‌تبارها در فرانسه، اعلام کرد این حزب موسوم به «حزب برابری و عدالت» در انتخابات میان‌دوره‌ای ۲۲ می شرکت کرده و از نتایج آن برای کسب آمادگی برای شرکت در رقابت‌های انتخابات سراسری سال ۲۰۱۷ استفاده خواهد کرد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه ورلدپولتن، «شاکر چولاق»، رئیس مسلمان حزب «برابری و عدالت» فرانسه، گفت نیاز است حزبی از حقوق مسلمانان فرانسه که مورد تبعیض قرار گرفته‌اند، دفاع کند.

تداوم سرکوب معترضان در فرانسه

● وزارت کشور فرانسه در بیانیه‌ای دستور سرکوب معترضان به اصلاح قانون کار در این کشور را صادر کرد. به گزارش مهر به نقل از رادیو آلمان، پلیس فرانسه در گزارشی اعلام کرد در دو روز گذشته معترضانی که دست به برگزاری تظاهرات علیه اصلاح قانون کار زده بودند، با پلیس درگیر شدند. این در حالی است که پلیس با استفاده از گاز اشک‌آور و اسپری فلکل برای پراکندن مردم تلاش کرد. صدها نفر از دانشجویان و جوانان از روز ۳۱ مارس با تظاهرات در پاریس و چند شهر فرانسه، نسبت به برنامه‌های دولت برای قانون کاهش حمایت از کارگران دست به اعتراض زدند.

وزیرصنعت اسپانیا قربانی اسناد پاناما

● پس از افشای اسناد موسوم به پانامایی «خوزه مانوئل سوریا»، وزیر صنعت اسپانیا، نیز از سمت خود استعفا داد. رسانه‌های اسپانیا با انتشار گزارش‌هایی دراین‌باره اعلام‌کرد وزیر مستعفی در برخی فعالیت‌های غیرقانونی مالی مبادرت داشته است. آنها تأکید کرد پول‌شویی ازجمله اتهاماتی است که متوجه این وزیر اسپانیایی می‌شود.

هواداران «داعش» در لباس رانندگان نمایندگان پارلمان اروپا

● برخی از رانندگان آژانس‌هایی که به نمایندگان پارلمان اروپا خدمت می‌کردند، از طرفداران گروه تروریستی «داعش» بودند و تاکنون دو نفر از این رانندگان اخراج شده‌اند. اشیگل آتلان به نقل از چند نماینده مجلس اروپا، از پیداشدن بروشورها و سی‌دی‌های تبلیغاتی گروه «داعش» نزد دو راننده‌ای که در خدمت نمایندگان پارلمان اروپا بودند، خبر می‌دهد. این دو راننده اغلب با خودروهای آژانس خود، نمایندگان پارلمان اروپا را در بروکسل و استراسبورگ به محل کار و دیدارهای آنها می‌بردند. اداره پلیس مرکزی بلژیک، تحقیقات در این زمینه را آغاز کرده است.

کمک مالی به اردن ولبنان برای پناه‌جویان سوری

● بانک جهانی در چارچوب برنامه خود برای کمک به تأمین هزینه‌های پناه‌جویان در سراسر دنیا، قصد دارد با ارائه یک بسته کمکی شامل ۱۴۱ میلیون دلار کمک نقدی، یک میلیارد دلار وام و ۵۰۰ میلیون دلار اعتبار، از دولت‌های اردن و لبنان پشتیبانی کند. به گفته «توماس زیلبرهونر»، نماینده آلمان در بانک جهانی، مسئولان این نهاد مالی بین‌المللی می‌کوشند با تشویق کشورهای غنی به شرکت در برنامه، یک میلیارد دلار دیگر به بودجه این برنامه بیفزایند.